

L'orgue del Vendrell

L'orgue de l'església parroquial de Sant Salvador del Vendrell és l'únic que es conserva de Ludwing Scherrer, un constructor de procedència suïssa que residia a Valls.

El 28 d'octubre de 1775 va signar un contracte amb mossèn Manuel Aumatell, prevere, pel qual es comprometia a construir l'orgue per 1.575 lliures.

El 25 d'abril de 1776 es va ratificar el primer contracte i es va acordar afegir una cadireta proporcionada a l'orgue, amb dues torres i l'escultura corresponent, per un preu definitiu de 2.250 lliures, exceptuant la fusta.

Abans d'abonar l'última paga al constructor, es feu visitar l'orgue per tres experts que van certificar l'elevat enginy demostrat per aquest en el disseny i construcció de l'instrument.

Els anys 1792, 1860 i 1884, l'orgue del Vendrell és objecte de diferents reparacions, a càrrec dels orgueners Giusseppe Vandunneghem, Joan Toldrà i Joan Florenzano, respectivament.

La primera reparació realment important va tenir lloc l'any 1929.

El mestre Pau Casals, que sentia un gran afecte per l'orgue ja que el seu pare n'havia estat organista, va signar un contracte amb la Fàbrica d'Orgues Nostra Senyora de Montserrat de Collbató, per a la seva restauració i, per tal de recollir fons, es va crear una comissió encapçalada per Manuel Travessa, prevere, i l'alcalde Emili Figueras, que n'aconseguien per pagar les obres del paleta, la bastida, la instal·lació elèctrica i la pintura de l'orgue.

El trasllat de l'orgue

El desembre de 1928, el mestre Pau Casals, la comissió i l'empresa que havia de dur a terme la restauració van acordar canviar l'emplaçament de l'orgue al centre del cor de l'església. Pau Casals, que havia tombat per tot Europa, havia vist que els orgues estaven situats al final de l'església, però el del Vendrell estava col·locat seguint la tradició cata-

L'orgue del Vendrell va ser construït al segle XVIII. Foto: Associació d'Amics de l'Orgue del Vendrell.

lana, en un balcó lateral. El mestre va sufragar les despeses de trasllat d'ubicació i de reparació de l'orgue, però un cop canviat de lloc es va comprovar, amb una certa decepció, que el so havia perdut. Anys més tard es va mirar d'arreglar fent una plataforma de ciment de 50 centímetres i enlairant l'orgue, amb la qual cosa es va recuperar part del so perdut. Amb tot, els entesos opinen que

s'hauria de retornar al lateral, el lloc per on havia estat concebut. "Una altra solució seria ampliar els registres i, de fet, ja hi ha el projecte d'ampliar el pedalier", explica Jordi Guitart, secretari dels Amics de l'Orgue del Vendrell i un dels organistes habituals des de fa 27 anys.

Tot i aquest inconvenient, imperceptible per als no iniciats, la nova ubicació permet que l'orgue

avís de

LA FURA

Com ja va sent habitual cada estiu, el setmanari *La Fura*, durant el mes d'agost sortirà cada quinze dies.

Així, el proper exemplar de *La Fura* cobrirà informació de dues setmanes, del 9 al 22 d'agost. És per aquest motiu que preguem a anunciants, comissions de festes i a tothom qui estigui interessat que se li publiquin actes i esdeveniments programats per a aquesta quinzena, que ens els faci arribar com a molt tard fins al dimarts 6 d'agost al migdia.

pugui acompanyar una orquestra –“amb aquesta finalitat ho va fer el mestre Casals”–, però també és inviable per acompanyar el cor, que ha de pujar al balcó quan es fan concerts. La solució més idònia és la que s’ha fet a la Bisbal, col·locant l’orgue dalt l’altar.

Durant la Guerra Civil espanyola, l’orgue del Vendrell tan sols va patir un petit desperfecte als conductes que van de la manxa a l’instrument.

La feina d’en Blancafort

L’any 1963, l’orguener Gabriel Blancafort es va encarregar d’una nova restauració a fons de l’orgue. Va restituir la cadireta, va avançar l’orgue major, va afegir un pedalier de 30 notes i el va elevar de nivell, com ja hem dit abans. Vint anys després, per iniciativa d’un grup de vendrellencs, es va fer una nova col·lecta popular que, juntament amb el patrocini d’una important firma de perruqueria, va fer possible una nova restauració a fons de l’orgue, encarregada altre cop a Gabriel Blancafort. Es va netejar, reparar els tubs, restaurar el teclat i la manxa i afinar. Alhora, l’artesà local Jaume Nin va restituir les motlures i la decoració de la cadireta, que havien desaparegut

L’orgue del Vendrell és un dels orgues barrocs importants que es conserven, a banda que al seu voltant hi ha estructurada tota una programació musical estable.

l’any 1929, quan es va traslladar l’orgue de lloc.

El darrer treball de reparació de l’orgue vendrellenc es va fer l’any 1997, ja per encàrrec de l’associació Amics de l’Orgue del Vendrell, que, constituïda un any abans, prengué la cura de l’orgue que fins aleshores havia tingut la junta del Cor Orfeó Parroquial. La va fer l’Albert Blancafort, fill d’en Gabriel i actual director del taller d’orgueneria de Collbató. Va ser una intervenció indispensable per proporcionar-li les condicions mínimes per efectuar-hi concerts. Amb tot, l’orgue del Vendrell encara té pendent una reparació a fons que aturi el corc que està malmetent el salmer de l’orgue major, per reduir els cops de vent en l’alimentació de l’aire i restaurar els registres de la llençüeteria.

En aquest sentit, els Amics de l’Orgue estan estudiant diferents

solucions i pressupostos i, quan decideixin quin és el més convenient, “ens començarem a moure per buscar un o més patrocinadors per afrontar econòmicament la reparació”, diu Guitart.

Esperem que no els sigui massa difícil, ja que el del Vendrell és un dels orgues barrocs impor-

tants que es conserven, a banda que al seu voltant hi ha estructurada tota una programació musical estable. Participa en el Cicle de Concerts d’Orgue de Catalunya i organitza els seus propis cicles de Primavera i de Tardor, a banda del Concert de Festa Major i d’alguns altres que es fan al llarg de l’any. A més, l’últim dissabte de cada mes, els Amics de l’Orgue del Vendrell organitzen una audició comentada d’orgue amb un programa de música barroca, durant la qual s’explica el funcionament i la història de l’orgue.

Els que l’han fet sonar

El primer nom que es coneix dels organistes titulars –que cobraven un sou per tocar– és el de Ferran Rubió i Pujol, que fou nomenat mestre d’orgue i director de l’orquestra, el 1832. L’any 1872 accedí a la plaça en Carles Casals i Ribes, pare de Pau Casals, a qui el substituï, l’any 1891, Pau Gomis i Font, després del qual desaparegué aquesta figura.

L’orgue es tocava a la missa de 9 de cada diumenge –la missa *De Angelis*– i el 19 de juliol de 1936 fou la darrera que es va tocar per haver esclatat la Guerra Civil. Curiosament, l’organista

era Jaume Marcé, qui encara avui, als seus 84 anys, segueix tocant l’orgue a tots els casaments i enterraments. Després de la Guerra Civil, l’orgue el va començar a tocar Jordi Pell i Soldevila, que havia estat director del Cor Orfeó Parroquial. Actualment, a més de Jaume Marcé, també el toquen Josep Maria Guitart, Salvador Guasch, president de l’Associació d’Amics de l’Orgue del Vendrell, i Jordi Guitart, els quals, tot i no ser organistes professionals, han assistit a diferents cursos i classes d’orgue.

El gran mercat de 2ª mà anuncia:

Diumenge 4 d’agost a les 13 h.

GRAN SUBHASTA (oberta a tothom)

- Lot 1:** Aparell Vaporette amb tots els elements
Valor: **120 euros** . . . . Preu sortida: **60 euros**
- Lot 2:** Equip de música + altaveus
Valor: **120 euros** . . . . Preu sortida: **60 euros**
- Lot 3:** 3 màquines fotografia + diapositiva + filmadora, etc.
Valor: **150 euros** . . . . Preu sortida: **60 euros**
- Lot 4:** Televisor color (portàtil). Funciona perfectament
Valor: **100 euros** . . . . Preu sortida: **60 euros**
- Lot 5:** Equip de barber anys cinquanta
Valor: **150 euros** . . . . Preu sortida: **75 euros**
- Lot 6:** Nevera Philips molt bon estat
Valor: **180 euros** . . . . Preu sortida: **90 euros**
- Lot 7:** Llanxa pneumàtica per a 4 persones
Valor: **120 euros** . . . . Preu sortida: **60 euros**
- Lot 8:** Moto-serra a gasolina (seminova)
Valor: **200 euros** . . . . Preu sortida: **120 euros**
- Lot 9:** 1 taula per a dibuix
Valor: **100 euros** . . . . Preu sortida: **40 euros**
- Lot 10:** Aspirador Electrolux (seminou) i tots els accessoris
Valor: **60 euros** . . . . Preu sortida: **30 euros**

Invitació de coca i cava per a tothom

Telèfon informació 93 891 10 93 - (Antic Caves PARK)
Cra. de Sant Sadurn a Vilafranca, km 2 - SUBIRATS

Paviparket

Fabricant • Importador • Instal·lador de parquets

INSTAL·LACIONS DE:

- PARQUET FLOTANT
- PARQUET TRADICIONAL
- TARIMES CLAVADES
- REVESTIMENTS DE PARETS I SOSTRES
- TARIMES EXTERIORS
- RESTAURACIÓ DE PARQUET

93 817 07 88

c/ Amàlia Soler, 18

VILAFRANCA DEL PENEDES